

Tiszaalpár

Kecskemétről a Tiszához utazó érzi legkevésbé a kiskunsági természetátalakítás méreteit, arányait. Mintha mindig ilyen rendbe sorakozott gyümölcs-erdők köszöntötték volna a Kécskét, Alpárra igyekvőket. A végeláthatatlan szőlőligetek a táj tartozékának látszanak. Ha nem tudnánk, hogy Hanusz István tévedhetetlenül, pontosan írt, el sem hinnék: „Csupa homokbuca volt a szentkirályi erdőtől a Tiszáig. Egy-két törpe nyárfa, csenevész sáskabokor, szívyós kökény tengett a siványon... A szikrai erdőtől Kécskéig nádtenger volt az egész tájék, a kocsiút aközött kanyargott, ha meg lehetett járni.”

Napjainkban is Bács-Kiskun leggyorsabban fejlődő körzetei közé tartozik a Lakitelek, Tiszakécske, Tiszaalpár háromszög. Sokáig kétséges volt, hogy a legősibb, két szomszédos falu egyesítésével keletkezett település állja-e a versenyt a helyzeti energiát jól hasznosító Lakitelekkel, a minden adódó lehetőséget megragadó, dinamikus vezetett Tiszakécskével. Egyre többen vándoroltak el, ingáztak, fokozatosan csökkent Tiszaalpár gazdasági, kulturális vonzása.

Egy-másfél évtizede szilárdultak meg a mezőgazdasági nagyüzemek, alakultak ki a legesszerűbb termelési keretek. Az 1949-ben tervezett Tisza 1971 februárjában egyesült az Alkotmánnyal. Az alpári Árpád Tsz tagjai már tíz esztendeje fölismerték, hogy az erősebb Búzakalászból jobban megtalálják számításukat.

Alig-alig változó összetételű vezetőségek irányították a távlati tervek végrehajtását. Körültekintő következetességgel kershették a legjövődélmezőbb művelési ágakat, a legcélszerűbb termékszerkezetet. A Tiszatáj állattenyésztéséről és dohánytermesztéséről híres, a Búzakalászból a szőlő, gyümölcs- és zöldségkertészet virágzik.

A nagyközségi tanács és pártbizottság a mind költségesebb,

● A hajdani földvár.

mind nagyobb teret igénylő gépek kihasználását segítő beruházások összehangolását szorgalmazza. A Búzakalász — például — a Kecskemét-szikrai Állami Gazdasággal egyszere telepit. Ugyanaz a helikopter permetezheti a szomszédos ültetvényeket, szükség esetén ki-segíthetik egymást gépekkel.

A tiszaalpáriak nem tartják túlságosan szerencsésnek az azonos vagy hasonló arculatú ipari telep-helyek létét. Jobb lenne, ha két vasipari üzem — a Mezőgép és a BACSEPSZER telepe — helyett egy működne a faluban? Hasznos-e, káros-e a Habselyem itteni részlegének és a Fegyverházi Házipari Szövetkezetnek a rivalizálása?

A szabad munkaerő csábította a környező városokban irányított vállalatokat Tiszaalpárra. Letelepülésük sokat lendített a helybeli-eken. Helyi kötődésű iparban dolgozik az aktív keresők egyharm-

da. Az immár 720 ipari munkahely nélkül jóval többen utaznának naponta Kiskunfélegyházára, Kecskemétre, Tiszakécskére, sőt Szolnokra. A Mérőműszerek Gyára is megtalálta számításait, mert a lebontásra ítélt malom helyén hamarosan építkeznek. Kár a jellegzetes épületért. Vigyázni kell a tiszta vonalvezetésű parasztházakra is, amíg nem késő. Különösen a történelmi jelentőségű hajdani földvár környékén! Kada Elek, polgármester-régész szerint itt volt a hatalmas avar birodalom egyik központja. Anonymus szerint „Olpar homokján” biztatta vitézeit Árpád: „serényen és erősen harcoljunk a görögök és bolgárok ellen”.

Mi tagadás, többet tudhatnánk a falu lakói a táj múltjáról. Elkelné egy-két emléktábla, volna mire hivatkozni. Kitűnő útbaigazítást ad az 1975-ben kilencszáz éves Alpárt köszöntő füzet.

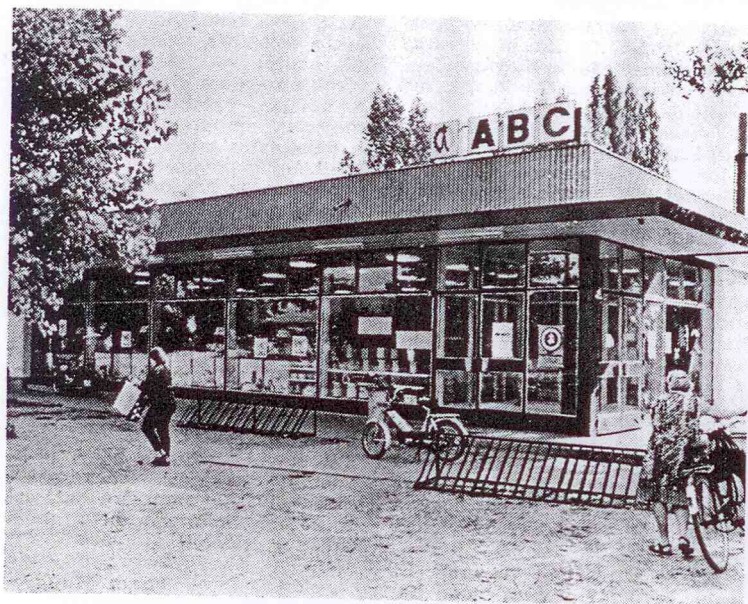
Újabban több kezdeményezés tanúsítja, hogy törődnek a község

múltjával. Dicsérik a művészház hagyományápoló buz a népművészet fölkarolásá idegenforgalom remélt fellése is sürgeti a népelet jellegzetességeinek, a táji ének a megőrzését. A holtá letti új üdülőttelep tervei szabnak a Tóserdőt elcsúf vagy i ízléstelenségeknek, a folttságot okozó nyereszked

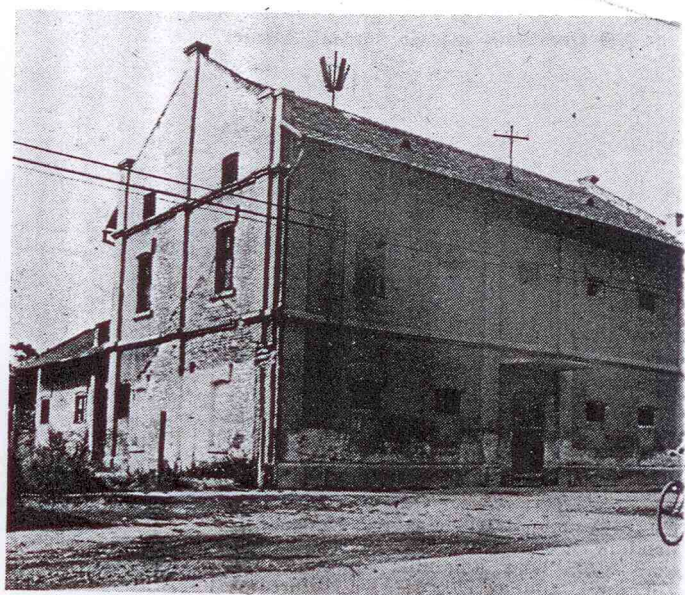
Sokat várnak az új, a két átfarmáló hatalmas tár a tisza vízlépcsőtől. „Az élyő” ugyan elkerüli a szabá sa óta a falut, de táplálja, pítja a lakosságot. Jól éln Tiszaalpári Házipari Szöve és a Virágzó Halászat Szöve tagjai. Számottevő exportj lemhez jut a hagyományos terségek — halászat, kosá vesszőfonás — révén a nép ság.

Szép jövő vár a gyönyör ténelmű Tiszaalpárra.

Heltai Nán

● A fogyasztási és értékesítő szövetkezet mostani üzletháza.

● Talán az utolsó fénykép a malomról. (Straszer András felvétele)